

בואו נשנה ביחד

חלונות פעילות בנושא השנתי – "האחר הוא אני"
תכנית חינוכית לגני ילדים

רוח טובה
RUACH TOVA
روح طوفاة

Part of the Ted Arison Family Foundation

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

מחמ
מסמ
מרחבים | מחלות

בואו נשנה ביחד

חלונות פעילות בנושא השנתי - "האחר הוא אני"

יוזמי התכנית:

מרחבים - המכון לקידום אזרחות משותפת בישראל
עמותת רוח טובה

יוזמי צוות הכתיבה:

הצוות הדידקטי בע"מ
דלית שמיר-גלמן, במאית, תסריטאית ומורה לדרמה
אילת שלוסר, גנת ומדריכת גנות

צוות היגוי:

ד"ר נעם אבן, הצוות הדידקטי בע"מ
אסתי הלפרין, סמנכ"ל חינוך במרחבים - המכון לקידום אזרחות משותפת בישראל
נסרין חדאד חאג' יחיא, רכזת החינוך הערבי, מרחבים - המכון לקידום אזרחות משותפת בישראל
שרון טל, מנכ"לית עמותת רוח טובה
אוהד יפה, רכז מחוזי, מרחבים - המכון לקידום אזרחות משותפת בישראל
מיכל לבני, רכזת מחוזית, מרחבים - המכון לקידום אזרחות משותפת בישראל
עיינה שכטמן, מנהלת תכניות חינוכיות, עמותת רוח טובה

ייעוץ והנחיה: שלמה גור, פסיכולוג חינוכי קליני ומדריך

עריכה לשונית: שלמה אבן

עיצוב: אדלר ברנדט

דפוס: זיידמן

© כל הזכויות שמורות לעמותת רוח טובה ולמרחבים - המכון לקידום אזרחות משותפת בישראל
שבט תשע"ד ינואר 2014

תוכן העניינים

עמ' 4	פתח דבר
עמ' 5	הקדמה
עמ' 6	מבוא
עמ' 9	פעילות מס' 1: דברים שלא ידעתם עלי
עמ' 10	פעילות מס' 2: כל אחד הוא יחיד ומיוחד
עמ' 12	פעילות מס' 3: במה אני דומה ובמה אני מיוחד
עמ' 14	פעילות מס' 4: כל אחד הוא גם וגם
עמ' 16	פעילות מס' 5: לפעמים קל לי ולפעמים קשה לי...
עמ' 18	פעילות מס' 6: באנו לכאן ממקומות שונים
עמ' 20	פעילות מס' 7: שיתוף פעולה – חזקים ביחד
עמ' 21	פעילות מס' 8: הכנה למפגש עם חבר חדש
עמ' 22	פעילות מס' 9: פעילות שיא – מפגש עם חבר חדש
עמ' 23	פעילות מס' 10: מה זה מעשה טוב? לקראת "שבוע מעשים טובים"
עמ' 24	פעילות מס' 11: בוחרים לשנות ביחד. לקראת "שבוע מעשים טובים"
עמ' 26	פעילות מס' 12: משנים ביחד – פעילות שיא כחלק מ"שבוע מעשים טובים"
עמ' 26	פעילות מס' 13: מה למדנו על עצמנו, על אחרים ועל השונות בינינו?
עמ' 29-30	מסמך הכוונה לעמותות
עמ' 31-34	נספח לפעילות מס' 2
עמ' 35-40	נספח לפעילות מס' 4

פיתח דבר

חיזוק תחושת שייכות, כבוד והערכה לשונות בקרב ילדי הגן ומשפחותיהם הינו מרכיב מרכזי במימוש הפוטנציאל הקיים בכל ילד או ילדה.

גן ילדים הוגן הוא כזה שבו כל ילד וילדה, מכל מוצא, עם מוגבלות גופנית ובריא בגופו, עולה או יליד, מכל סוגי המשפחות ועוד – זוכה וחולק כבוד כיחיד וכחלק מקבוצה.

'האחר הוא אני' הוא נושא רב שנתי בו בחר משרד החינוך לעסוק בשנים הקרובות. "קל יותר לעסוק ביחס לילדים מיוחדים, בעיקר מפני שזהו שילוב שבבסיסו עומדת שונות מובהקת שפעמים רבות לא ניתנת לאיחוי. אבל יש "שונויות רבות" בחברה הישראלית: דתיים וחילוניים, עולים וותיקים, יהודים וערבים, תושבי מרכז ופריפריה, ועוד. הקריאה לקבלת האחר מאפשרת בנייה של חברה שמקיימת רצף מעשיר של קהילות התורמות זו לזו במקום להילחם ולהדיר זו את זו" (מתוך אגרת של שר החינוך לעובדי הוראה).

מטרת הערכה "בואו נשנה ביחד" הינה לתת כלים לגנות לעסוק בנושא הכרת האחר במהלך שנת הלימודים וכחלק מאורח החיים בגן ומתוכנית העבודה השנתית.

הערכה כוללת 'חלונות פעילות' וניתן להשתמש בה באופן מודולארי בהתאם לצרכים בגן.

ברצוני להודות לכל מי שנטל חלק בהכנת הערכה ולאחל לכן הגננות, למידה משמעותית ועשייה מוצלחת.

בהצלחה,

סימה חדר-מה יפית

סימה חדר-מה יפית

מנהלת אגף א' לחינוך קדם יסודי

משרד החינוך

הקדמה

גננות יקרות,

מאפיין מרכזי של החברה בישראל הינו הרב-גוניות. אנו רואים חשיבות רבה בהכנת תלמידים ותלמידות החל מגיל הגן להרגיש בנוח עם רב-גוניות זו, לכבד אותה ולראות את היופי שבה.

אנו גם מאמינים שלכל אחד מאתנו יש הכוחות והיכולת לפעול לשיפור חייו ולתרום לשינוי בסביבתו על מנת לקדם חברה טובה יותר.

מתוך ראייה זו צמחה יוזמה משותפת של עמותת רוח טובה ומרחבים - המכון לקידום אזרחות משותפת בישראל, לפיתוח ערכה אשר תסייע בידי הצוות החינוכי בגן הילדים לעסוק בנושא "האחר הוא אני" במהלך שנת הלימודים, ולקיים פעילות שיא במהלך "שבוע מעשים טובים" (המתקיים כל שנה במהלך חודש מרץ).

אנו מקווים כי תפיקו מהערכה המובאת לפניכם את המרב ומאמינים כי ביחד נקדם את יכולתנו לחיות ביחד ואת קבלת השונה והאחר.

בהצלחה,

מייק פרשקר

מייסד ומנכ"ל מכון מרחבים

שרון טל

מנכ"לית עמותת רוח טובה

בשנת הלימודים תשע"ד נבחר נושא היחס לשונות ולאחר כנושא שנתי מרכזי – "האחר הוא אני". קבלת השונות, הכלתה וההכרה כי כל אחד הוא מיוחד, הם עקרונות חינוכיים מהותיים שבאים לביטוי במסגרות שונות, באופני פעילות שונים ובשגרת יום-יום בגני הילדים ובבתי הספר. הגנות נדרשות לנושא כשמדובר בהתמודדות עם רבגוניות וזהויות שונות בכיתת הגן: בנים ובנות, מוצא שונה, מראה שונה, ילדים עולים וילידי הארץ, ילדים שבאים ממשפחות שונות, ילדים עם צרכים מיוחדים, ילדים שהתנהגותם אינה רגילה ועוד.

התכנית שלפנינו מציידת את הצוות החינוכי בחלונות פעילות קצרים, חווייתיים וממוקדים בנושאי השונות וקבלת האחר, תוך פירוקם למספר תחומים שהילד יכול להבינם ולהזדהות עמם, ואשר מהווים פתיח לפעילויות המשך. משך רוב הפעילויות: כרבע שעה עד עשרים דקות. פירוט הפעילויות כולל הנחיות לגנות, וכן המלצות על סיפורים מתאימים לשימוש בפעילות.

מטרות התכנית הן להתמודד עם מושג השונות, לתרום להבנה כי כל ילד הוא בעל מגוון זהויות, לאפשר לילדים לחוש בנוח עם שונות ולראות את היופי שבה – ומתוך כך לאפשר גנים וכיתות נגישים והוגנים יותר, שבהם זכויות והזדמנויות שוות לכולם.

שיאו של התהליך, אשר יכלול פעילויות שונות לאורך מספר חודשים, יהיה קיום פעילות שיא סביב "שבוע מעשים טובים" שנערך כל שנה במהלך חודש מרץ.

בגן הילדים, תכוון הגנות את ילדי הגן לביצוע משימה או פעילות משותפת בשבוע זה, פעילות שבה יהיה ביטוי לתהליך אותו עברו במסגרת העיסוק ביחס לשונה ולשונות. בכך יבטאו אף הם את רוח הקבלה ועשיית הטוב לצד ערך הנתונה כפי שהוא מתקיים בשגרת הגן במהלך השנה כולה.

ניתן לבחור פעילות שתתבצע יחד עם גן נוסף או תכלול הזמנת אורח לגן, למשל אורח בעל מוגבלות או גן שבו ילדים עם מוגבלויות. ראוי להבהיר כי שיתוף הפעולה יכול להיות מורכב, ולכן נמליץ על השיתוף כאשר הארגון אפשרי מבחינת הגנות.

מבנה התכנית:

בפעילויות 1-5 מתמודדים עם נושאי השונות, הייחוד ונקודות החוזק והקושי אצל כל אחד מילדי הגן ואצל אנשים מסביבנו, ועם קבלת השונות כחלק מזהותנו הפרטית וכמרכיב של חברה רבגונית ומעניינת. פעילויות 6 ו-7 הן אופציונליות, ובהן נוגעים בפן אחד של השונות - תרבות אחרת, וביתרונותיה של עבודה בשיתוף פעולה. בפעילויות 8 ו-9 עוסקים ב"מפגש עם חבר חדש" - היכרות עם דמות בעלת ייחוד מעולמם של ילדי הגן, כהרחבה של מושג השונות ושל מגוון הזהויות של היחיד. בפעילויות 10-12 עוסקים בבחירה, תכנון וביצוע של אירוע שיא כחלק מ"שבוע מעשים טובים". פעילות 13 סיכום ושיקוף הנושאים שנלמדו בתכנית.

ניתן לבצע רק חלק מהפעילויות או להוסיף עליהן, לפי צרכי הגן והגננת.

תיעוד המסע עם הילדים הינו חלק בלתי נפרד מהתהליך. לפי יכולת הגן והגננת ובכפוף לאישורים הנדרשים, התהליך שיעברו הילדים יהיה מתועד וייחשף בפני ההורים, הקהילה, העיר והארץ כולה. בדרך זו ניתן להכיר ולהוקיר את העשייה ולמנפה בהמשך.

הערה:

תכנית זו מהווה המשך והעמקה לפעילויות המוצעות בחוברת "בואו נשחק ברחוב סומסום", אשר פותחה על ידי מכון מרחבים, ערוץ הופ! ופרויקט רחוב סומסום בשיתוף עם האגף לחינוך קדם יסודי במשרד החינוך. פעילויות 1-3 מחדדות את נושא השונות בתוך הגן והאתגרים שהיא יוצרת, והחל מפעילות 4 משמשת התכנית כמדריך לעשייה נוספת.

פעילות מס' 1

דברים שלא ידעתם עלי

נושא הפעילות: לכל אחד מאפיינים הייחודיים לו; כל אחד והשונות שלו.

- שיחה עם הגנות - בה היא משתפת את הילדים לגבי הייחוד והשונות שלה.
- ניתן גם לבחור לפתיחת הפעילות סיפור אותו הגנות מכירה על אחד/ת ממכריה ולהעבירו לילדים בגן.

הפעילות:

על מנת לפתוח את הנושא בגובה העיניים ובדרך אישית, הגנות משתפת את הילדים בחוויות ילדות שלה, שבהן הרגישה שונה וייחודית. מתוך כך היא יוצאת לשיחה עם הילדים על האפיונים המיוחדים להם.

הנחיות לגנות:

השיחה יכולה להתחיל בדרך טבעית ומקרבת: "היום אני רוצה לספר לכם על איך אני הייתי כשהייתי בגילכם..."

כדאי להתחיל עם נקודות הדמיון - גם הגנות היתה תלמידה בגן ילדים, שיחקה במשחקים בחוץ וכו'. אז מעלה הגנות אפיון ייחודי לה, שבו היא הייתה שונה - תמיד היא הייתה הילדה הגבוהה ביותר / נמוכה ביותר / זו שגרה הכי רחוק / היחידה שאבא שלה עובד בבית, וכדומה. היא מתעכבת על התחושות שליוו את השונות שלה. חשוב להעלות גם פן חיובי של השונות (למשל: הייתי הכי גבוהה בגן - לפעמים קראו לי ג'ירפה, אבל בטקסים בביה"ס השתתפתי במופע עם הכיתה הגבוהה יותר!).

לאחר שהגנות משתפת בייחוד שלה, היא שואלת את הילדים האם גם להם יש ייחוד שמאפיין אותם, ומשקפת את נקודות הייחוד שהועלו כמעניינות, מאתגרות, מסקרנות.

רצוי שהגנות תזמין את הילדים לחשוב ולשתף במה הם שונים, או לספר על אנשים ממשפחתם ומסביבתם הקרובה ועל השונות שלהם.

סיכום:

לכל אחד תכונות ואפיונים ייחודיים, שהם חלק מחייו ומחוויותיו - כל אחד הוא שונה באופן מסוים. לעתים הייחוד משתנה במהלך השנים (הילדה הגבוהה הופכת להיות מבוגרת בגובה ממוצע), ולעתים הייחוד שלנו מלווה אותנו תמיד. כך או אחרת, השונות היא חלק מחיינו.

פעילות מס' 2

כל אחד הוא יחיד ומיוחד

נושא הפעילות: מרחוק - קבוצה, מקרוב - אנשים שונים

זיהוי מאפיינים ייחודיים לדמויות שונות בתוך קבוצה - העניין הטמון בקבוצה מגוונת.

- דיון בנושא השונות והדרכים הרבות שבהן היא מתבטאת בגן ובחברה.
- דיון ביופייה של השונות, כיוצרת מגוון ועניין.
- באמצעות הדיון פריסת מילים ומושגים כמו אחר, שונה, שווה, מעניין, מגוון, התחשבות, כבוד, שיתוף.

הפעילות: דיון בעקבות צפייה משותפת באיורים (ראו דפי נספח לפעילות זו)

תחילה הגננת מציגה לילדים שני איורים של, לדוגמה, פירות - האחד של סלסלת פירות זהים, והשני של סלסלה עשירה בפירות מצורות שונות ומסוגים שונים. היא שואלת את הילדים איזו קערה היו מעדיפים לקבל, תוך הדגשת העושר שבשונות ובמגוון.

בשלב השני, מציגה הגננת שני איורים של ילדי גן - באחד עשרה ילדי גן דומים (למשל, עשר בנות, אחת מתנדנדת וכל האחרות עומדות בתור לנדנדה. מסביב, בחצר הגן, מתקנים וחפצים שאיש אינו מתעניין בהם). לאחר מכן היא מציגה איור נוסף שבו ילדי גן שונים העסוקים בפעילויות מגוונות בחצר: מתנדנדים, מתגלשים, משחקים בחול, ב"מטבח", משחקים תופסת. בין הילדים שוני בדרגות שונות: בן אחד עם כיפה, ילד אחד מרכיב משקפיים, ילד אחד מטפס בקלות ולילד אחר יש גבס על היד, ילדה אחת כהה מאחרים ואחרת בהירה מאחרים, ילדה אחת מציירת שלט יפה במיוחד, ילד אחד עומד בצד וכד'.

בעקבות האיור השני וההבדל בין האיורים מעוררת הגננת דיון בנושאי דמיון ושונות, יחיד וקבוצה, והדגשה של העושר ומגוון האפשרויות הטמונים בשונות בין הילדים.

הנחיות לגננת:

שאלות לילדים: מה אתם רואים באיור הראשון? מה אתם רואים בשני? מהו ההבדל ביניהם? איזו קערת פירות הייתם

רוצים לקבל? מדוע?

באיזה גן יותר מעניין, ויש יותר אפשרויות למשחק לדעתכם? עבור מי? האם יש ילדים שירצו או לא ירצו להיות

באחד מהגנים הללו? מדוע?

מתוך תשובות הילדים כדאי לכוון לנושאים הבאים:

השונות יוצרת מגוון ועניין, הן כשמדובר בסלסלת פירות והן כשמדובר בקבוצת ילדים. בשני איורי הגן ניתן לראות קבוצה ופעילות משותפת. אך בעוד שבאיור הראשון אין לאף אחת מהילדות ייחוד משלה, ולכולן העדפה למשחק אחד בלבד, הרי שבאיור השני קיימים ייחוד ושונות בין הילדים. השונות מתבטאת בכך שיש גם בנים וגם בנות; במראה חיצוני; בנקודות חוזק בולטות (ילדים שמטפסים / מציירים היטב); בנקודות קושי; בהעדפות במשחק (להתנדנד או לבנות בחול, לשחק לבד או עם ילדים נוספים) ועוד.

המלצה לסיפור בנושא:

תום החתול הכחול/יפה טלרק: סיפור על חתול שונה, שלמרות השונות מצא את נקודות החוזק שבו.

סיכום:

ילדים - ואנשים בכלל - משתייכים לקבוצות. בדרך כלל, לכל אחד בתוך הקבוצה יש תכונות או מאפיינים שהופכים אותו לשונה ולייחודי. לכל אחד יש דברים שהוא אוהב וקל לו לעשות ודברים שקשה לו לעשות, כל אחד מביא לקבוצה נקודות חוזק ייחודיות שהקבוצה יכולה להיעזר בהן. הגיוון והשונות יוצרים עניין ויופי, ואפשרויות רבות לפגוש חברים ולעסוק בפעילויות מגוונות. קבוצה שבה כולם נראים ועושים תמיד בדיוק אותו דבר, היא קבוצה שקצת משעמם להיות בה!

הערה:

ניתן להשתמש בדוגמאות מחיי הגן הספציפי בנושאי דמיון ושוני בין הילדים או העדפות שונות בפעילויות בחצר ובתוך הגן.

פעילות מס' 3

במה אני דומה ובמה אני מיוחד

נושא הפעילות: דמיון ושונות בין הילדים בגן שלנו

- הצפת הרעיון כי גם בין ילדי הגן שלנו יש דמיון ושוני בתחומים מגוונים, וכי השונות והייחוד מצויים בכל אחד והם שהופכים אותנו למי שאנחנו.
- העברת המסר כי אין טוב או רע בתכונות ובאפיונים השונים, וכי השונות היא טבעית ולגיטימית (למשל, אני שונה כי אני בן יחיד, כי אני מדבר שפה נוספת).
- הדגשת העובדה כי כל אדם שהוא "שונה" במונח אחד, הוא גם "דומה" במונחים ובמצבים אחרים.

הפעילות: משחק במליאה ובעקבותיו דיון בנושא התכונות שלנו

הגננת פורסת כעשרה חישוקים במרכז הגן ומבקשת מעשרה ילדים לעמוד לידם. שאר הילדים-צופים. לאחר מכן היא אומרת משפטים שונים, והילדים שהמשפטים נכונים לגביהם-נכנסים לחישוק.

כדאי להחליף מדי פעם את הילדים המשתתפים, כך שכל ילד יספיק להיות הן משתתף והן צופה.

הנחיות לגננת:

מטרת הפעילות היא לצאת ממעגלים חברתיים מוכרים יותר למוכרים פחות, לחשוף את הילדים לתכונות ולמרכיבי זהות שונים של חבריהם שאולי אינם מכירים, ולאפשר נקודות השקה וחיבורים חדשים בין ילדים. לכן חשוב לשקף במהלך המשחק או בסיומו נקודות דמיון שהתגלו בין ילדים שונים, ומצד שני נקודות ייחוד שלא היו ידועות קודם לכן ויכולות להעצים את הילדים - ובמיוחד את אלה הזקוקים לכך. למשל: במשחק גילינו שגם הילדים האלה וגם אלה אוהבים לבשל, שגם לילדה הזו וגם לילד הזה יש סבתא שגרה בחו"ל, ששלושה ילדים בגן יודעים לשרוק ורק ילדה אחת יודעת לקשור שרוכים...

כדאי להתחיל ממשפטים הנוגעים לדברים קונקרטיים כמו חלוקה מגדרית או תלבושת -דברים שהילדים מכירים ורואים, ורק לאחר מכן לעבור למשפטים הנוגעים לתכונות ולמאפיינים נסתרים יותר. חשוב כמונח לגלות רגישות ולא להתייחס לתכונות מבדלות טעונות, כגון צבע עור.

דוגמה למשפטים ראשוניים:
עכשיו ייכנס לחישוק כל מי שהוא/היא...

- בן/בת
- נועל/ת נעלי ספורט
- יש לה/לו שיער קצר
- יש לה/לו עגילים
- לובש/ת חולצה בצבע לבן
- הולך/כת אחרי הגן לצהרון

דוגמה למשפטי המשך:
עכשיו ייכנס לחישוק כל מי שהוא/היא...

- בן/בת בכור/ה במשפחה
- בן/בת יחיד/ה
- מדבר/ת שפה נוספת מלבד עברית
- יש לו/לה חיית מחמד בבית
- גר/ה עם אחים או אחיות באותו חדר
- אוהב/ת לראות טלוויזיה
- אוהב/ת להציג או לבשל
- סבא או סבתא שלו/ה גרים קרוב
- סבא או סבתא שלו/ה גרים בחו"ל
- יודע/ת לשרוק
- יודע/ת לקלוע צמות
- יודע/ת לקשור שרוכי נעליים

סיכום:

גילינו כי בין ילדי הגן שלנו יש דמיון ושוני בתחומים מגוונים. יש תחומים שבהם אנו דומים לילדים מסוימים, תחומים שבהם אנו דומים לילדים אחרים, ותחומים שבהם אנו שונים ומיוחדים מכולם. השונות והייחוד מצויים בכל אחד והם שהופכים אותנו למי שאנחנו.

פעילות מס' 4

כל אחד הוא גם וגם

נושא הפעילות: מגוון וריבוי הזהויות של כל אחד מאיתנו

- פריסת מגוון התכונות, היכולות וההעדפות של כל אחד - מגוון הזהויות של היחיד.
- בין הזהויות שלנו קיימות נקודות חוזק ונקודות קושי (למשל: אני הכי טוב בלגזור במספריים... הכי קשה לי לרוץ מהר בתופסת).
- מתוך כך-מתן לגיטימציה לקושי שלי ולצורך בהתחשבות ובעזרה.

הפעילות: פעילות יצירה

הילדים בוחרים איורים שמשקפים את התכונות וההעדפות שלהם, דברים שהם אוהבים לעשות וכחות אוהבים לעשות, ומדביקים את האיורים על בריסטול, תוך יצירת כרזה שמשקפת את מגוון הזהויות שלהם. מתוך בחירותיהם, הגנות משקפת (בזהירות) גם את נקודות החוזק והקושי הקיימות אצל כל אחד - נושא שיורחב בפעילת הבאה.

הנוחיות לגנות:

בפעילות היצירה, יוצרים הילדים כרזה שעליה מופיע מגוון הזהויות של כל אחד מהם. (ראו דפי נספח לפעילות זו)

הגנות מפזרת על שישה שולחנות בגן איורים משישה תחומים שונים, על כל שולחן איורים מתחום אחד: מגדר (בן/בת); מספר הילדים במשפחה ומקומי ביניהם (פה הילדים יאספו דמויות של בנים ובנות כמספר האחים במשפחה, ידביקו אותן ויצבעו את הדמות שלהם במקומם המתאים בין האחים: בכור, צעיר, ילד שלישי וכו'); מאכלים אוהבים; העדפות במשחק (משחק לבד, משחק עם חבר או עם קבוצת חברים); דברים שאני אוהב לעשות; דברים שאני לא אוהב לעשות. הגנות יכולה לשנות, להוריד או להוסיף איורים מתחומים נוספים - כראות עיניה.

הילדים עוברים תחילה בין השולחנות, ובכל שולחן בוחרים באיור המתאים להם ביותר. לאחר מכן כל ילד מקבל בריסטול, שעליו הוא כותב ומקשט את שמו. על בריסטול זה, כל ילד מדביק את האיורים שבחר בסדר ובצורה הנראים לו. את הכרזות רצוי לתלות לאחר מכן בגן, כך שהילדים יוכלו לחזור ולהתבונן בהן גם בהמשך.

בתום פעילות היצירה, משקפת הגנת את הבחירות שהילדים עשו, תוך הדגשת שני נושאים עיקריים:

- מגוון וריבוי הזהויות שלנו - ילד זה הוא גם בן, גם אח צעיר, גם אוהב לשחק לבד... ניתן להתייחס גם לעיצוב הכרזה ולפיזור התכונות עליה - לפי איזה סדר סידרו הילדים את התכונות על הבריסטול? האם יש תכונות משמעותיות יותר או פחות, ולכן סידרו אותן כך?
- מתן דגש מיוחד ל"דברים שאני אוהב/לא אוהב לעשות", תוך הצפת הרעיון כי לעתים "אני אוהב לעשות" פירושו "קל לי לעשות", ו"אני לא אוהב לעשות" פירושו "קשה לי יותר". מכאן, שבין התכונות שלנו יש גם נקודות חוזק ונקודות חולשה - והן חלק ממגוון הזהויות שלנו.

סיכום:

לכל אחד יש מגוון תכונות ואפיונים - זהו מגוון הזהויות שלנו, שכעת הצגנו רק חלק קטן ממנו, שכן לכל אחד יש זהויות רבות נוספות. הזהויות שלנו כוללות בין השאר גם את נקודות החוזק והקושי שלנו - שהן חלק מכל אחד מאיתנו.

האם הילדים יכולים להעלות תחומים אחרים הקשורים לזהותם? העדפות? נקודות חוזק וקושי אחרות?

הערה לגנת:

בפעילות הבאה יתמודדו הילדים עם נקודות קושי שונות שעלו במפגש.

פעילות מס' 5

לפעמים קל לי ולפעמים קשה לי...

נושא הפעילות: הבנה והזדהות עם האתגרים הניצבים בפני ילדים שונים

- יצירת הזדהות עם נקודות קושי שעלו במפגש הקודם, דרך פעילות חווייתית בפעולה ובתנועה.
- דיון הן בתחושת הקושי והן בתחושת ההצלחה המלוות התגברות על אתגר.
- דגש על העובדה שמה שהוא פשוט עבורנו - יכול להיות מסובך וקשה לאחרים.
- דגש על כך שגם אם לאדם יש קושי בתחום מסוים, יש תחומים אחרים שבהם הוא טוב.

הפעילות: תרגילים ומשחקים חווייתיים

פעילות זו נובעת מהפעילות הקודמת - מספר ילדים מתבקשים לבצע פעולות שהם הגדירו כ"דברים שהם אוהבים לעשות" במפגש הקודם. הגנת תדגישי, כי לרוב פירוש הדבר הוא שקל ופשוט עבורם לבצע את הפעולות הללו. לאחר מכן הם יבצעו שוב את אותן פעולות, אך בפעם השנייה - עם קושי יזום.

הנחיות לגנת:

מטרת הפעילות - המחשה והזדהות עם העובדה שפעילויות אשר נראות לנו פשוטות יכולות להיות מסובכות עבור אחרים. לכן דווקא ילדים שהגדירו פעולות מסוימות כ"קלות" יבצעו אותן כעת, תוך שילוב קושי או אתגר.

ראשית, מתבוננים שוב ביצירות שהכינו הילדים במפגש הקודם. הגנת מבקשת ממספר ילדים שציינו שהם אוהבים, למשל, לגזור, לרוץ ולקפוץ (כלומר - שכנראה קל להם בתחומים אלה) להשתתף בתרגיל שתואר. הם מתבקשים לעשות מספר פעולות פעמיים:

- לגזור צורה, ולאחר מכן לגזור את אותה צורה ביד שאינה היד החזקה.
- לבצע מרוץ מכשולים סביב הגן, ולאחר מכן לבצע את אותו מרוץ כאשר הברכיים קשורות בצעיף.
- לקפוץ בין חישוקים המונחים על הרצפה, לאחר מכן לעבור בין החישוקים עם עיניים עצומות,

תוך מישוש עם הרגליים בלבד.

לאחר התרגיל, הגנת משקפת את ההתרששות ואת ההבדל בין ההתנסות הראשונה להתנסות השנייה. היא שואלת הן את המשתתפים והן את שאר הילדים: האם בפעם השנייה היה לילדים קל או קשה לבצע את הפעילות? מדוע? מה הייתה תחושת המשתתפים כשנתקלו בקושי החדש? מה הרגישו כאשר הצליחו לבצע את המשימה?

מה לדעתכם מרגישים ילדים שתמיד יש להם קושי בתחום הזה? מהי לדעתכם ההרגשה כשלא רואים טוב / כשקשה לנוע וללכת? האם ניתן לבצע את הדברים גם עם הקושי?

בשיחה, יש להדגיש את הנושאים הבאים: נקודות החוזק שלי יכולות להיות נקודות חזקות או חלשות אצל האחר, אפשר תמיד להיעזר ולעזור, כאשר פועלים בשיתוף פעולה נהנים מנקודות החוזק של האחרים ותורמים להם מנקודות החוזק שלנו.

הערה חשובה לגנות:

התיווך של הגנות חשוב לצורך המעבר מהקונקרטי לכללי. חשוב שהילדים יעשו קישור בין הקושי הזמני שחוו לבין ילדים ואנשים בעלי קושי קבוע, זאת מתוך ההזדהות שנוצרה במהלך התרגיל דרך הקושי שהם עצמם חוו. ניתן להעמיק את הדיון ולהתייחס ביתר הרחבה לאנשים עם מוגבלויות, כהמשך של הפעילות שנעשתה כאן.

המלצה לסיפורים בנושא:

- העופר המסכן/ עודד בורלא: נושאי הסיפור הם חיזוק הדימוי העצמי ודימוי הגוף, הבחנה במוגבלות פיזית, הבנת הקושי של אדם בעל לקות והתקרבות אליו.
- לא יוצא דופן/ חגית בנימין: עוסק במתן עזרה מתאימה לבעל מום.
- ילד אחד משותק/ עפרה גלברט: מטרת הסיפור היא פיתוח דרכי התקרבות לילד מוגבל.

סיכום:

היום ניסינו להרגיש את הקושי שיש למישהו אחר, בתחום שדווקא קל עבורנו. כעת יהיה לנו קצת יותר קל להבין את הקושי של האחרים, ולאחרים יהיה קל יתר להבין את הקושי שלנו. חשוב תמיד לזכור - אדם שקשה לו בתחום מסוים, יכול להיות לו קל ופשוט מאוד בתחום אחר!

פעילות מס' 6

באנו לכאן ממקומות שונים

פעילות זו נעזרת בחפץ מארץ אחרת ולכן דרושה התארגנות מראש - פנייה להורים דוברי שפות שונות ומתרבויות שונות ובקשה שיביאו לגן ספרי ילדים או חפצים מתרבות זו, מוזיקה, מאכלים, כלי נגינה, תלבושות וכד'. הפעילות יכולה להתקשר לאחד החגים או האירועים בלוח השנה ולהשתלב בפעילות השוטפת סביבם - הגדות של פסח בשפות שונות, חנוכיות, כלים וחפצים המסמלים את השבת בתרבויות שונות.

נושא הפעילות: זרקור על אחד ממרכיבי השונות - שפה ותרבות נוספת

- חשיפה לשפה ולתרבות חדשה באמצעות ספר ילדים או חפץ מתרבות זו.
 - מכאן - הרחבת מרכיבי הזהות של הילדים בגן, והעצמת ילד או ילדים מרקע תרבותי שונה.
 - דיון יצירתי בעקבות הספרים והחפצים, והדגשת האלמנטים הדומים בין ספרים וחפצים בתרבויות שונות.
- ניתן לבחור בתחום אחר של שונות הרלוונטי לגן הספציפי, לדוגמה: צבע עור (בעדינות רבה, ורק אם הנושא עולה מילדי הגן עצמם), מודל שונה של משפחה, משפחה חילונית/דתית, ולבנות סביבו פעילות קצרה.

הפעילות: עיון משותף בספר או בחפץ מתרבות אחרת

הגננת מראה לילדים את הספר או החפץ (לחילופין - צילום של החפץ), תוך התייחסות לדמיון ולשוני בינו לספרים ולחפצים המוכרים לנו (במקרה של ספר - התייחסות לצורת האותיות והכתב המיוחד לשפה זו, כיוון הקריאה וכד'). היא מדרבנת את הילדים לנחש מתוך האיורים על מה הסיפור, ומתוך צורת החפץ - למה הוא משמש, ומאפשרת לילד שהביא את הספר או החפץ להרחיב אודותיו בפני כולם.

הנחיות לגננת:

פעילות זו מאפשרת העצמה של ילד מתרבות אחרת, והפיכת השונות שלו לייחוד מלהיב. כמו כן, בעקבות הספר והחפץ השונים ניתן לדון בנושאים הבאים: הדמיון בין מנהגים בארצות שונות - קריאת סיפורים לילדים כמנהג משותף, שימוש בחפצים שונים במסגרת החגים המשותפים לכולם, היתרון והייחוד בהבנת שתי שפות ובהיכרות עם שתי תרבויות.

המלצה לסיפורים בנושא:

- לגבי צבע עור - ניתן להיעזר בערכה גוונים של שייכות, הוצאת מכון מרחבים.
- ניתן להיעזר גם בסיפור אבא חום/ נעמי שמואל, הוצאת מודן, או להתחיל את הפעילות עם השיר אצלנו בחצר/ נעמי שמר.

סיכום:

היום הכרנו סיפור, שפה, כתב, חפץ או מנהג מתרבות שונה, וראינו כי לכל שפה כתב וצורה המיוחדים לה ולכל תרבות חפצים אופייניים. ראינו כי גם לילדים ממקומות אחרים קוראים סיפורים, וסיפורים אלה יכולים להיות דומים לסיפורים המוכרים לנו. הכרנו חפצים שבהם משתמשים בחגים במקומות שונים, וכך חוגגים באופן דומה לנו - אך גם שונה מאיתנו. ובעיקר - גילינו את הייחוד שיש לילד שמכיר יותר משפה אחת ומתרבות אחת!

פעילות מס' 7

שיתוף פעולה – חזקים ביחד

- ניתן לבצע את הפעילות גם במקום אחר ברצף המפגשים.
- כמו כן ניתן לחבר אותה למועדים ולנושאים שבהם עוסקים בגן – פרי הדך, יום המשפחה וכד'.

נושא הפעילות: שיתוף פעולה כאורח חיים

חיידוד הרעיון כי כאשר עובדים בשיתוף פעולה כל אחד תורם מתכונותיו השונות, מייחודו, מיכולותיו ומנקודות החוזק שלו להצלחת הקבוצה. השלם גדול מסכום חלקיו.

הפעילות: משחק דרמטי – פסל משותף

הגננת בוחרת מספר ילדים, ומבקשת מהם לנוע בחדר לצלילי מוזיקה, למשל תיפוף. כאשר מפסיקה המוזיקה הגננת אומרת שם של עצם או חיה, והילדים צריכים ליצור במשותף, בעזרת גופם בלבד, "פסל אנושי" של החפץ או החיה. יש להחליף בין הקבוצות, כך שכל ילד ישתתף בפעילות.

הנחיות לגננת:

יש לבחור "פסלים" של עצמים או חיות שמצריכים שיתוף פעולה בין מספר ילדים, לדוגמה: פסל של עוגת יום הולדת עם נרות, פסל של מרבה רגליים, פסל של אונייה בים, פסל של שלגיה ושבעת הגמדים, פסל של גשר מעל נהר, פסל של אליעזר והגזר ושאר הדמויות מהסיפור. חשוב לשקף, תוך כדי הפעילות, את שיתוף הפעולה בין הילדים ביצירת הפסלים. למשל: הנה אנו רואים ששני הילדים האלה הם העוגה, ושלושת האחרים הם הנרות; תראו איזה יופי, האונייה, רב החובל, והדגים מסביבם בים...

סיכום:

היום ראינו, שכאשר אנו עובדים בשיתוף פעולה אנו יכולים ליצור דברים מרהיבים יותר מאלה שיכולנו ליצור לבד. שיתוף הפעולה מאפשר לעשות דברים גדולים ומעניינים! כמו כן: כאשר עובדים בשיתוף פעולה כל אחד תורם מתכונותיו הייחודיות, מיכולותיו ומנקודות החוזק שלו להצלחת הקבוצה. לדוגמה: בקבוצה שיצרה "גשר מעל הנהר", הילדה שידעתי לעשות "גשר" בהתעמלות תרמה מאוד לקבוצה, ובקבוצה שהראתה את "שלגיה ושבעת הגמדים", הילד הכי גבוה בגן היה שלגיה נהדרת!

פעילות מס' 8

הכנה למפגש עם חבר חדש

פעילות הכנה למפגש עם אדם הקשור לילדי הגן (קרוב משפחה, מכר, שכן), המציג סוג של שונות בולטת ויכול לספר על חייו לצד ועם התכונה המיוחדת לו. למשל: סבים או הורים מתרבות פחות מוכרת; בעלי מאפיינים פיזיים שונים (אבא גבוה מאוד, סבתא שנעזרת במקל, מכר בעל צבע עור שונה); הורה ממשפחה שונה - המייצגת מודל בלתי שגרתית; קרוב משפחה דתי בגן חילוני, וכו'. חשוב לבחור אורח שהמפגש עמו יהיה מותאם לגיל הילדים וקרוב לעולמם, ויהיה חווייתי וידידותי.

נושא הפעילות: הכנה למפגש עם האורח שיגיע לגן

- העברת המסר, כי גם מי שאינו דומה לנו יכול להיות חבר שלנו.
- יצירת סקרנות ועניין לקראת מפגש עם האורח.

הפעילות:

הגנות מחלקת לכל הילדים דפים, ומבקשת לצייר בצד ימין של הדף פרח. לאחר מכן היא מבקשת לצייר בצד שמאל של הדף "חבר" לפרח. חשוב שכל ילד יצייר את החבר לפי ראות עיניו, מבלי לתת הכוונה והנחיות נוספות. לאחר שציירו, הגנת מבקשת מכל ילד להראות את הפרח והחבר.

הנחיות לגנת:

בתום הפעילות, הילדים מציגים את הציורים והגנת משקפת ציורים שנעשו: יש חברים שדומים לפרח, יש שגדולים מהפרח או קטנים ממנו, יש חברים לפרח שהם כלל אינם פרח, אלא פרפר או עץ! כל אחד יכול להיות חבר של הפרח, לארח לו לחברה. מתוך הציורים שבחרתם לצייר ראינו שיש המון סוגים של חברים חדשים שנוכל לפגוש, דומים לנו ושונים מאיתנו, וכל אחד מהם יכול להיות מעניין ותורם עבורנו.

המלצה לסיפור בנושא:

יש לי חבר והוא אחר/ עדנה מישורי: מטרת הסיפור היא לקרב בין הילדים למישהו שהוא קצת שונה מהם.

סיכום וקישור לפעילות הבאה

הגנת מטבירה כי גם אלינו יגיע חבר חדש, שדומה לנו במובנים מסוימים אך גם שונה ובעל ייחוד. היא מספרת באופן כללי על האורח שיגיע ועל הקשר שלו לילדי הגן, מבלי להרחיב על ייחודו.

לגנת: ניתן לחזור על הפעילות "צייר חבר לפרח" מספר פעמים ברצף המפגשים, וכך ליצור לפרח שלנו הרבה חברים חדשים מסוגים שונים - איזה חבר חדש נצייר לחבר שלנו הבוקר? איזה חבר מתחשק לו לפגוש היום? הדבר יכול להביא לרמת פתיחות גדולה, ואת התוצר ניתן להציג מאוחר יותר בתערוכה.

פעילות מס' 9

פעילות שיא-מפגש עם חבר חדש

ניתן לבצע את הפעילות כחלק מאירועי יום המשפחה.

נושא הפעילות: מפגש עם חבר חדש

- האורח יציג את עצמו ויספר על חייו וחוויותיו עם ולצד תכונתו הייחודית.
 - מתן זמן לשאלות הילדים ולתשובות האורח.
- יש לשים דגש על החיים במציאות חיים מעט שונה, על האתגרים וההצלחות הכרוכים בכך.

הפעילות:

שיחה פתוחה וגלויה בין המבקר לילדי הגן.

הנחיות לגנות:

תחילה, עוד לפני שהאורח מספר על עצמו, כדאי שהגוננת תבקש מהילדים: בואו ננסה לנחש/להגדיר: במה האורח שלנו מיוחד? במה הוא דומה לנו? במה הוא שונה, לדעתכם?

לאחר מכן ניתן לפתוח בפעילות היכרות קצרה וידידותית, למשל: הדודה שנולדה בחו"ל תספר איך אומרים שלום ומהן המחוות המקובלות בפגישה או בפרידה במקום ממנו באה, האבא הגבוה ישאל את הילדים באילו מקומות עלולה להיות לו בעיה עם גובה התקרה, סבתא שמוגבלת בתנועה יכולה לשאול באילו מבתי הילדים היא תוכל לבקר ללא קושי. יש לכוון את האורח לספר הן על חייו באופן כללי, תוך בחירת נושאים שמעניינים את הילדים, והן על הייחוד או השונות הבולטת שלו וכיצד הוא מנהל את חייו איתם ולצידם. חשוב להתייחס לדברים בצורה פתוחה ולשתף את הילדים בגובה העיניים.

לסיום, מתן זמן לשאלות של הילדים ולתשובות.

סיכום:

במפגש ראינו כי לאורח שלנו מגוון זהויות. ביניהן יש תכונות והעדפות שאינן קשורות לייחוד שלו (האבא הגבוה- מאוד אוהב לבלות עם הילדים בבריכה ובפארק), ויש דברים שקשורים לתכונה הייחודית (האבא הגבוה-מאוד מעדיף לא ללכת לסרט, כי אין לו מקום לרגליים).

השונות והייחוד הם חלק מזהותו של כל אדם, אך הזהות כוללת גם תחומים רבים אחרים. ראינו גם כי כל אחד יכול להיות חבר שלנו, ויכול לתרום לנו וליהנות איתנו!

פעילות מס' 10

מה זה מעשה טוב?

לקראת "שבוע מעשים טובים"

נושא הפעילות: מהות המושגים "מעשה טוב" ו"שבוע מעשים טובים"

- דיון במושג "מעשה טוב" על הגדרותיו השונות.
 - היכרות של הילדים עם המושג והמיזם "שבוע מעשים טובים".
- "שבוע מעשים טובים" מהווה פעילות שיא של עשייה חברתית, קהילתית וסביבתית, כלומר: פעילות משותפת שמטרתה ליצור חברה מקבלת והוגנת יותר, וסביבה נעימה ובטוחה. אמנם כל השנה אנו עושים בגן ובמשפחה מעשים טובים, אך בשבוע זה אנו מציינים זאת במיוחד.
- קישור בין עשיית "מעשה טוב" לבין הכרה וקבלה של השונות בינינו - אני יכול לתרום בדברים שבהם אני חזק, ולהיתרם על ידי אחרים.

הפעילות: דיון במליאה

הגגנת מעלה את השאלה "מהו מעשה טוב", ומספרת על "שבוע מעשים טובים" ועל פעילויות שונות שנעשות במסגרתו.

הנחיות לגגנת:

כדאי להוביל את הדיון מהרמה הקונקרטי, המוכרת לילדים, אל הרמה הכללית, תוך קישור לנושא התכונות/היכולות החזקות אצל כל אחד מהם:

אילו מעשים טובים אתם מבצעים או ביצעתם במסגרת הבית, המשפחה, החברים והגן?, אילו מעשים טובים מבצעים אנשים שאתם מכירים?, מה זה בכלל מעשה טוב?, מי יכול לבצע מעשה טוב?, האם יש כאלה שאינם יכולים לבצע מעשה טוב?, עבור מי אנו עושים את המעשה הטוב?, איזה מעשה טוב אתם יכולים לעשות למען אחרים?, כיצד אתם יכולים להשתמש בתכונות ובחזקות שלכם לעשיית מעשה טוב? בסיכום הדיון כל ילד יכול לומר מה הוא רוצה להעניק, ולמי.

סיכום:

מעשה טוב הוא פעילות שאנו עושים למען אחרים. לכל אחד יש כוח ויכולת לבצע מעשים טובים, וכל אחד יכול ליהנות ממעשים טובים שמבצעים עבורו. מעשים טובים הופכים את החיים לנעימים יותר עבור כולם.

פעילות מס' 11

בוחרים לשנות ביחד.

לקראת "שבוע מעשים טובים"

נושא הפעילות: בחירה של פעילות שיא שתתבצע ב"שבוע מעשים טובים"

לאחר שהכרנו את השונות בינינו ותכונות ייחודיות של אנשים מחוץ לגן אנו, ילדי הגן, נשתתף ב"שבוע מעשים טובים", ונבצע ביחד פעילות שתתרום לגן, לקהילה או לסביבה.

הגננת תציע מספר פעילויות אפשריות הקשורות לרבגוניות ולזהויות השונות הקיימות בגן ובחברה, ותבטא את התהליך שעברו בנוגע לקבלה של השונות בגן הספציפי ובקהילה הקרובה. פעילות השיא יכולה להיות, לדוגמה: יום הנוגע לתרבויות ולעדויות שונות תוך חשיפת מוזיקה, מנהגים וסיפורי עדות מיוחדים; מפגש עם מתנדבים מאחת העמותות שיערכו פעילות רלוונטית עם ילדי הגן; מפגש עם אזרחים קשישים / מועדון קשישים קרוב; טיפוח הסביבה הקרובה; ביצוע פעילות משותפת למען גוף שלישי, למשל להכין יצירה משותפת שתיתרם למעון או למוסד כלשהו, וכדומה (ניתן להיעזר במסמך ההכוונה המצורף). במפגש מקדים זה הגננת יכולה להעלות, כאמור, מספר אופציות ולאפשר לילדים לבחור, כאשר הפעילות שתתבצע לבסוף תהיה זו המקובלת על רוב ילדי הגן. כך יתבצע תהליך דמוקרטי שבו הילדים יהיו שותפים להחלטה ויחוו שהיוזמה ל"מעשה טוב" באה מהם.

ניתן להתייחס למפגש עם האורח (פעילות 9) כהקדמה לפעילות השיא ב"שבוע מעשים טובים" - אם, למשל, היה זה מפגש מוצלח עם סבא או סבתא, ניתן להמשיך ולבחור בפעילות עם אזרחים קשישים; אם המפגש נגע לתרבות או לעדה ניתן להרחיבו ליום עדות.

הפעילות: הסבר במליאה ובחירות בפעילות שנבצע ביחד

הגננת מסבירה אודות האפשרויות העומדות בפני הילדים לביצוע "מעשה טוב", ועורכת בחירות לבחירת האפשרות המועדפת על רוב הילדים.

הנחיות לגנות:

ניתן לערוך את הבחירות במספר דרכים:

- הצבעה במליאה וספירת הקולות.
- הצבעה חשאית. כל ילד בוחר מתוך מספר איורים המתארים את האופציות השונות, ומשלשל ל"קלפי".
- הגנות תולה על לוח מגנטי, זה לצד זה, איורים המתארים כל אחת מהאופציות, וכל ילד מצמיד פתק עם שמו מתחת לאופציה המועדפת.
- כל ילד ניגש ומצייר סמיילי או פרח מתחת לאופציה המועדפת. בשתי הדרכים האחרונות ניתן לראות בבירור את חלוקת הקולות בין ילדי הגן.

סיכום:

הצגנו מהו "שבוע מעשים טובים", הצענו מספר פעילויות של "מעשים טובים" שבהן נוכל להשתתף בעצמנו, וראינו כי רוב ילדי הגן בחרו בפעילות מסוימת.

פעילות מס' 12

משנים ביחד – פעילות שיא

כחלק מ"שבוע מעשים טובים"

← **נושא הפעילות:** ביצוע הפעילות שנבחרה בפרק הקודם.

♥ **הפעילות:** פעילות בהתאם לבחירת ילדי הגן.

★ **הנחיות לגנת:**

פעילות השיא יכולה לכלול שני שלבים שונים – למשל, הכנת יצירה משותפת, ולאחר מכן טיול למקום שאליו תורמים את היצירה.

הערה חשובה:

כדי למנף את העשייה, להוות השראה ולהדביק אחרים, צלמו ותעדו את התהליך שהילדים עוברים מתחילתו ועד סופו, בכל אמצעי אפשרי ושתפו את ההורים, הקהילה ואותנו. כך תוכלו בין היתר ליצור תחושת גאווה והישג אצל הילדים והרגשת שייכות למאות אלפי המשתתפים האחרים ב"שבוע מעשים טובים".
ספרו לנו על המעשים הטובים שלכם במייל: ganim@ruachtova.org.il

פעילות מס' 13

מה למדנו על עצמנו, על אחרים

ועל השונות בינינו?

← **נושא הפעילות:** סיכום חגיגי ורפלקציה על חוויות מהמפגשים השונים ועל הנושאים שנלמדו

- שיקוף חוויות, תחושות, דעות וידע שנצברו במהלך המפגשים בנושאים: פתיחות ושונות, מגוון הזהויות של היחיד, קבלה, סיוע והסתייעות, נתינה לגן ולקהילה.
- סיכום החוויה עבור הילדים, תוך טיפוח תחושות הגאווה והדגשת המסר כי כל אחד הוא מיוחד, כל אחד יכול לתרום לחברה ולסביבה, וכי הנתינה לאחרים מעניקה גם לנו תחושות של ערך, סיפוק והנאה. חזרה והדגשה של המסר העיקרי – השונות יוצרת מגוון, עניין ואתגר, המעשירים את עולמנו.

הפעילות:

תחילה כדאי לערוך טקסט ובו כל ילד וילדה יקבלו מדליה או תמונה מאירוע השיא, על מנת לחגוג את השתתפותם ב"שבוע מעשים טובים" ואת תרומתם לגן ולקהילה. אם ילדי הגן קיבלו מכתב תודה בעקבות פעילותם, זה הזמן לקרוא אותו. לאחר מכן כדאי להזכיר את מגוון הפעילויות שנערכו במסגרת התכנית, את הדמויות שפגשו הילדים ואת האירועים שבהם השתתפו, ולערוך דיון מסכם.

הנחיות לגננת:

בדיון המסכם ניתן להעלות את הנושאים הבאים:

- אילו תכונות, אפיונים וכישרונות מעניינים הכרתם אצל חבריכם מהגן? אילו ממגוון הזהויות שלהם הפתיעו אתכם? איזה כישרון או אפיון הייתם רוצים שיהיו גם לכם?
- מאיזו פעילות נהניתם, ומה למדתם ממנה?
- מה למדתם בפגישה עם האורח, ואיזה אורחים נוספים הייתם רוצים לפגוש?
- כיצד אתם מסכמים את אירוע השיא – האם נהניתם מהחוויה? מה למדתם ממנה?

חשוב להדגיש, כי כאשר אנחנו נותנים לאחרים אנחנו גם מקבלים מכך הרבה. ובמושגי הילדים: החיוך שחיינו אלי במועדון הקשישים, הכיבוד שבו כיבדו אותנו, העניין שגילו בבית בעקבות התמונות מהפעילות שלנו וכד'.

סיכום:

במפגשים ובפעילויות למדנו להכיר את הרבגוניות והזהויות השונות בגן ובקהילה הקרובה. ראינו כי בכל אחד מאיתנו יש ייחוד, וכך גם בכל האנשים מסביבנו. ראינו כי לכל אחד נקודות חוזק ונקודות קושי, וכי אדם שקשה לו בתחום מסוים יכול להיות מצוין בתחומים אחרים. ראינו גם כי כאשר אנו פועלים ביחד אנו יכולים ליהנות מנקודות החוזק של חברינו ולעשות דברים גדולים. לבסוף שינינו יחד – עשינו פעילות שתרמה לקבלת השונות בגן שלנו או במקום אחר. בפעילות זו גם למדנו, שכאשר אני תורם לאחר או פועל יחד איתו אני מקבל מכך הרבה – עניין, חידוש, הנאה.

נשתדל לזכור את הדברים שלמדנו – לראות את מגוון התכונות של האדם ולזכור שכל אחד יכול להיות חבר. כך ניצור אווירה נעימה, מקבלת והוגנת יותר בגן ומחוצה לו.

כנדי ראיייה

נגוגה העיניניים

תוכנית שיקומית עבור צעירים ובני נוער עיווריים ולקויי ראייה בגילאי 18-10.

054-2330086

צפון-עכו

חברות ומידע, ייעוץ והכוונה, סדנאות והפעלות בנושא קבלת השווה.

www.kvn.org.il

אופק לילדינו

עמותה ארצית התומכת במשפחות מכל הארץ ומכל המגזרים להן ילד/ה עיוור/ת או לקויה/ת ראייה.

02-6599553

פריסה ארצית

סדנאות, ייעוץ והכוונה.

www.ofek-liyladenu.org.il

כנדי שמיעה

מרכז תיח"א

קבוצת עמותות המקנות טיפול, חינוך ושיקום לחינוקות וילדים עם לקויות בשמיעה מכל המגזרים של החברה הישראלית.

054-4575213

פריסה ארצית

ייעוץ, הכוונה ועזרה ממוקדת.

יש לפנות ללוסי לשם הכוונה ממוקדת.

www.micha-israel.org.il

עמותת שמע

עמותה לחינוך ושיקום ילדים ונוער חירשים וכנדי שמיעה.

03-5715656

פריסה ארצית

יש לפנות לסניף הראשי לשם הפניה ממוקדת.

חברות, סרטים, מתנדבים והפעלות.

www.shema.org.il

בעלי צרכים מיוחדים

אח"ה

עמותה הפועלת למען רוחתם של בעלי נכויות שונות מכל הגילאים.

052-5203088

פריסה ארצית

ייעוץ, הכוונה וקישור בין גנים.

www.amuta.org

איל"ן

עמותה המטפלת באלפי ילדים ובוגרים, בעלי מוגבלויות פיזיות, הטובלים מנכויות פיזיות מוטוריות כתוצאה ממחלות שריר ועצב שונות, כגון: שיתוק ילדים, שיתוק מוחין, ניידון שרירים ומחלות נוספות.

03-5248141

פריסה ארצית

ייעוץ והכוונה, קישור עם גנים, ארגון פעילויות משותפות, הצגה ועוד.

www.ilan-israel.co.il

נגישות ישראל

עמותה לקידום נגישות ועצמאות של בעלי מוגבלויות בישראל.

052-8222170

פריסה ארצית

יש לדבר עם רעות לשם חיבור לאיש קשר רלוונטי.

ייעוץ והכוונה, חדרה ומערכים.

www.aisrael.org

אלמארה

עמותה לקידום אנשים עם מוגבלויות בחברה הערבית.

04-6011574

פריסה ארצית

ייעוץ והכוונה, סדנאות, ציוד עזר וזכות אינטרקטיבית.

www.almanarah.org

אקים

אגודה לאומית לקידום אנשים עם מוגבלות שכלית בישראל.

052-3768587

פריסה ארצית

מגוון רחב של יכולות סיוע כולל יצירת קשרים, מידע, ערכה חינוכית בנושא, הרצאות, קבוצת תיאטרון חינוכי ועוד.

www.akim.org.il

גיל הזהב

עמד

- המרכז הישראלי לתמיכה נפשית וחברתית בניצולי שואה והדור השני.
- מרכז ארצי
- 02-6250634
- פריסה ארצית
- ייעוץ הכוונה וקישור עם אוכלוסייה בהתאם לסניף.
- www.amcha.org

העמותה למען הקשיש

- אחד המאגד עמותות למען הקשיש בארץ, לפי אזורים.
- האתר מכיל את מספרי הטלפון לפי אזור.
- פריסה ארצית
- www.eshelnet.org.il

יוצאי אתיופיה

עמותת אריאלה

- עמותה לקידום המצוינות בקרב יוצאי אתיופיה.
- דורון
- 08-9367030 | 055-6603507
- נס ציונה, יפו, גדרה, בית שמש, ראשל"צ, חולון וירושלים.
- ייעוץ והכוונה, מידע, הרצאות וסדנאות.
- www.ariela.org.il

מוקד קליטה לעולים חדשים מאתיופיה

- מוקד קליטה לעולים חדשים מאתיופיה.
- אליאט
- 09-8856324
- פריסה ארצית
- מופעל מתניה, אך עובד בכל הארץ.
- ייעוץ והכוונה, חיבור בין גנים, שליחת מתנדבים ומידע.
- אתר מוקד קליטה לעולים חדשים מאתיופיה

שיח חילוניים-דתיים

אל עמי

- תנועה חינוכית-ציונית, הפועלת להעמקת הזהות היהודית בקרב החברה הישראלית כולה.
- רני קריגור
- 050-5407796
- ייעוץ, הכוונה ומידע.
- www.elami-elatzmi.co.il

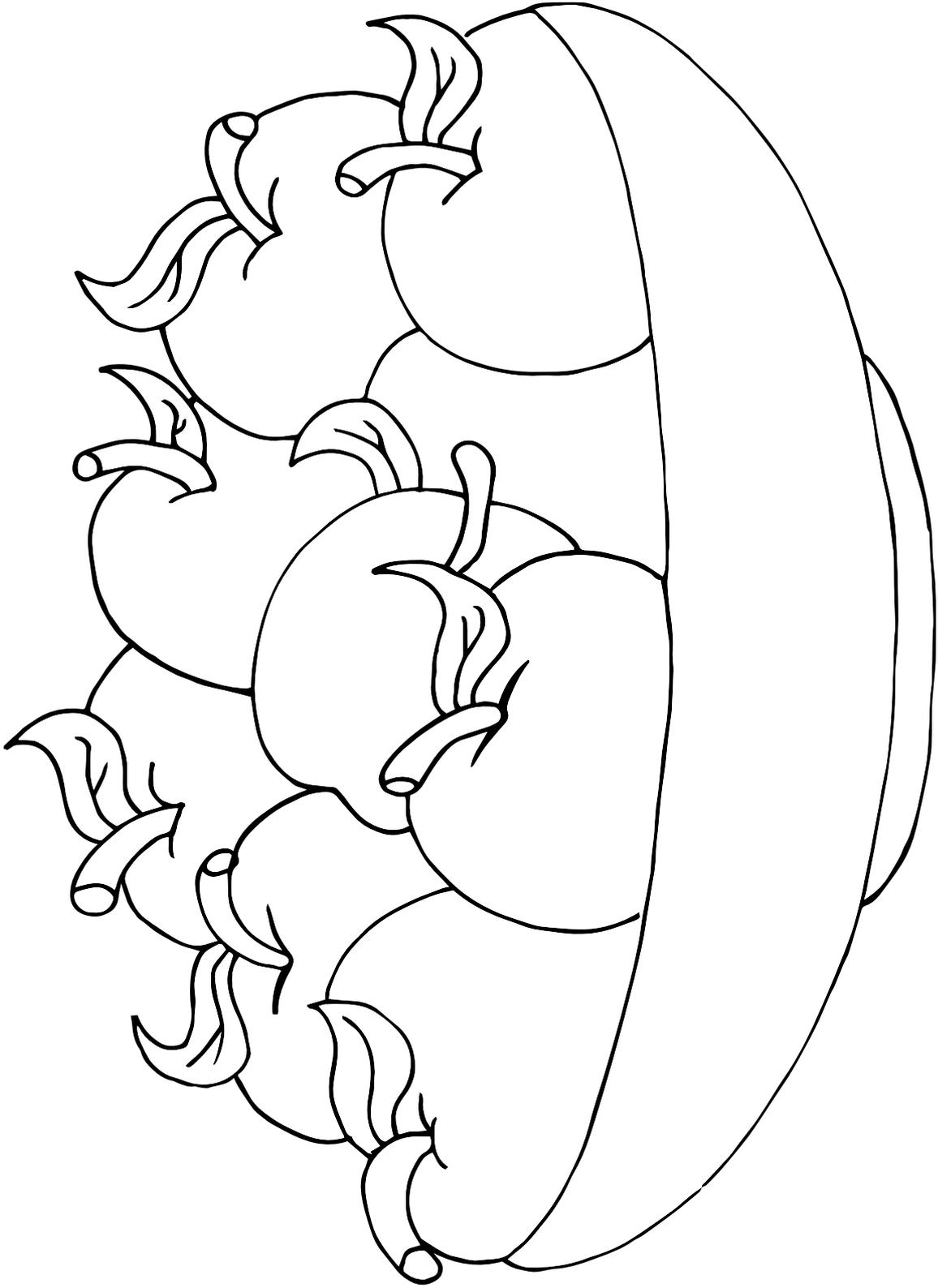
מרכז יעקב הרצוג

- ארגון אורתודוקסי המציע לקהלים מגוונים ומעורבים בחברה הישראלית בית ללימוד יצירתי ופתוח של המקורות, דגש מיוחד ניתן לדיאלוג בין קבוצות שונות בחברה.
- 08-8608330
- ניתן לקיים יום עיון לגננות.
- ייעוץ, הכוונה ומידע.
- www.merkazherzog.org.il

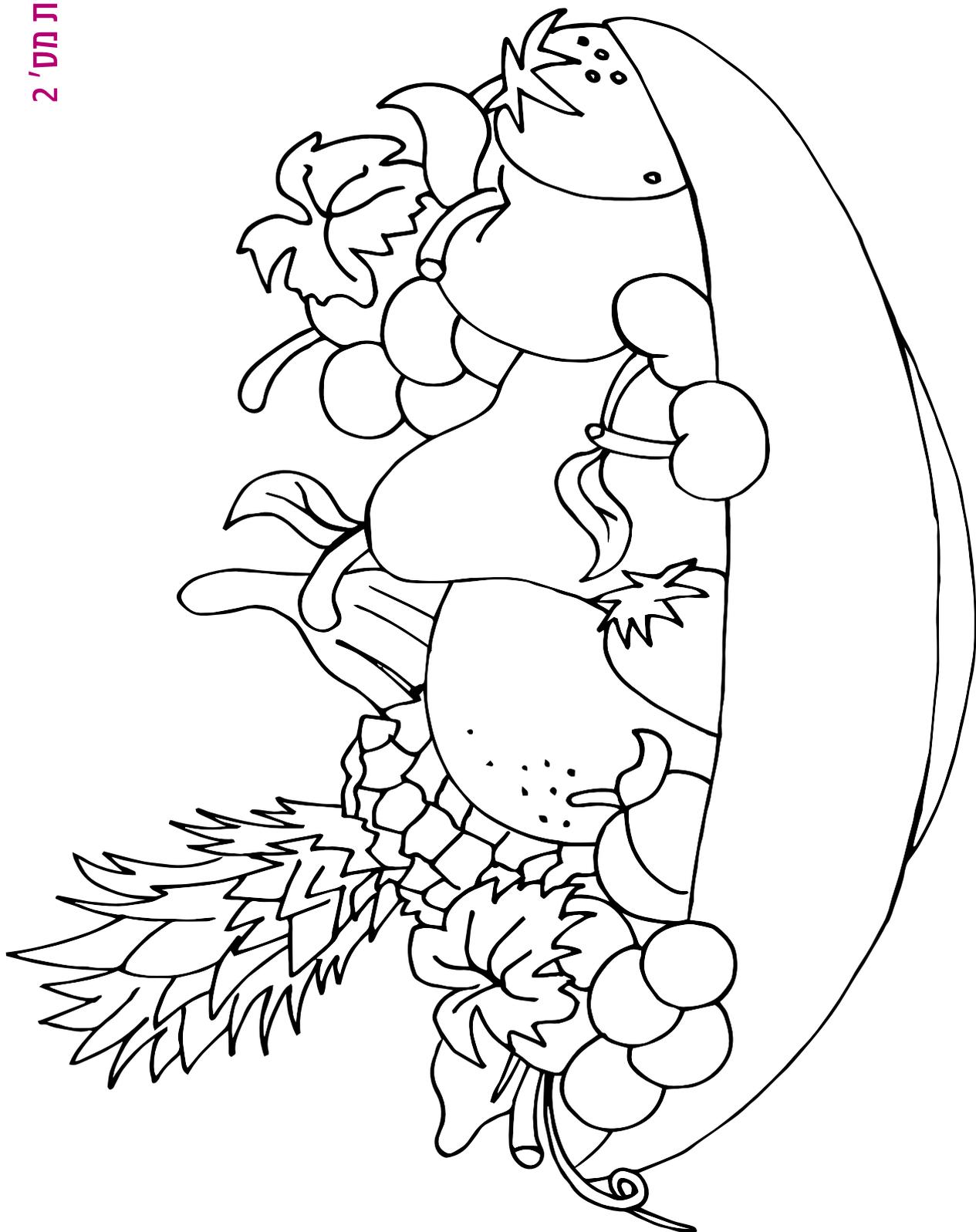
שיח ערביים-יהודים

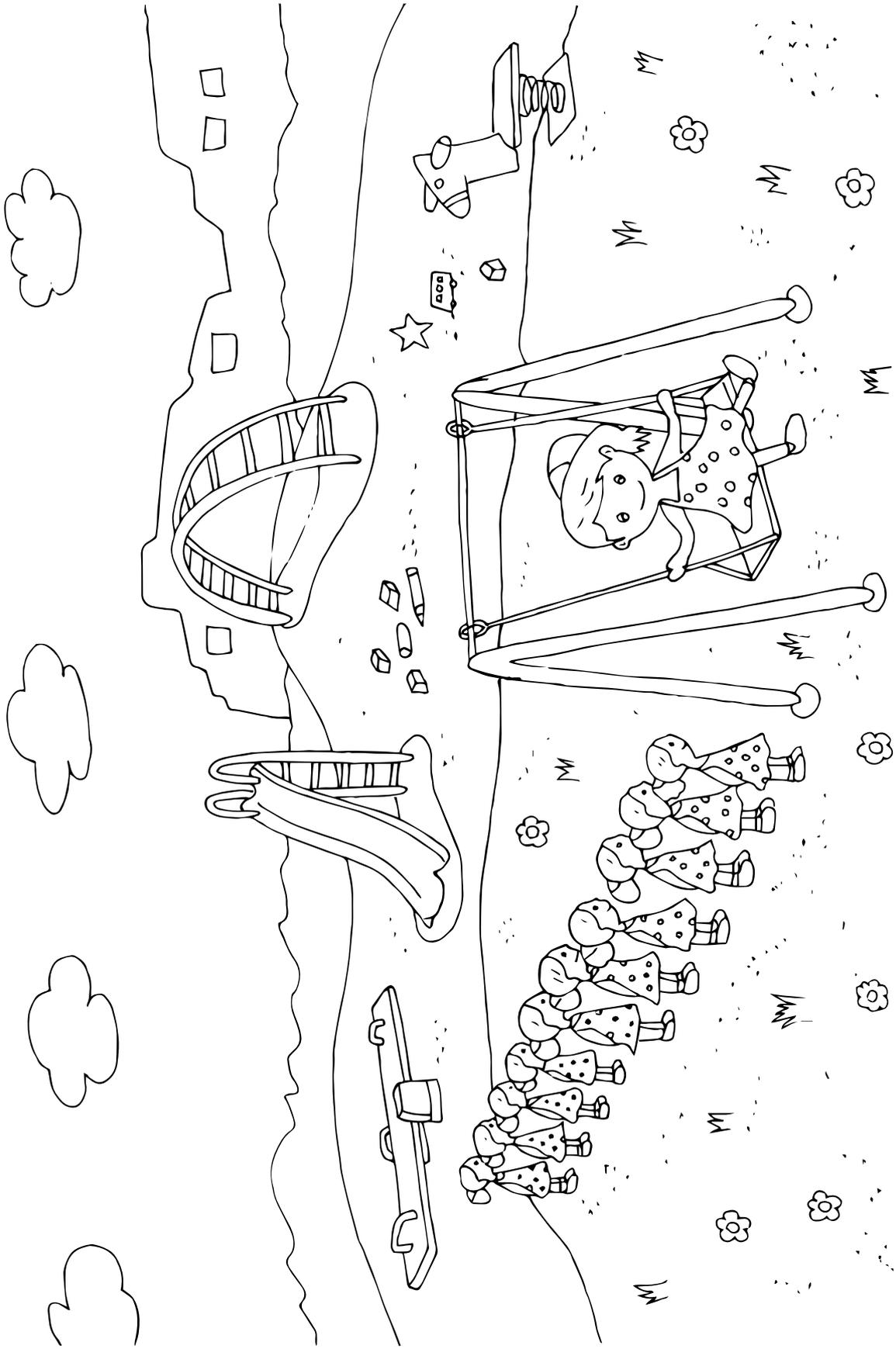
אפשר אחרת

- עמותה לחינוך ילדים ערבים ויהודים לסובלנות ושיתוף פעולה.
- שלומית
- 03-5493859
- פריסה ארצית
- ייעוץ, הכוונה ומידע, חיבור בין גנים וסדנאות.
- www.anewway.org.il

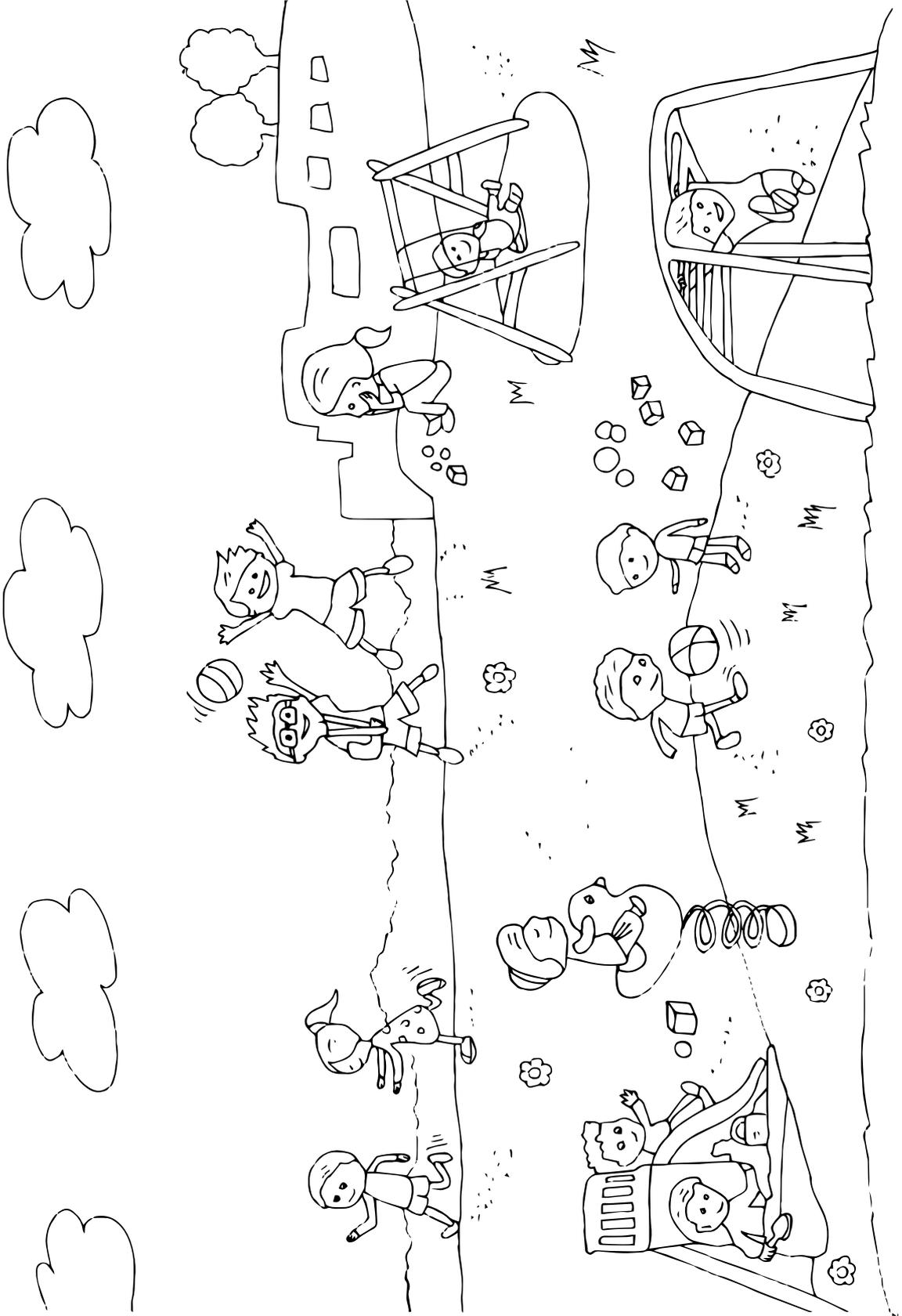
נספח לפעילות מס' 2

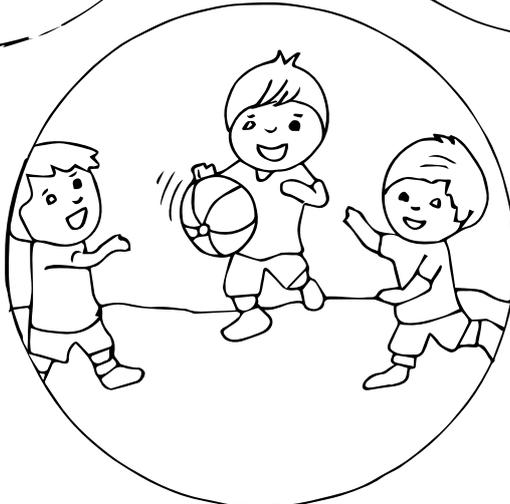
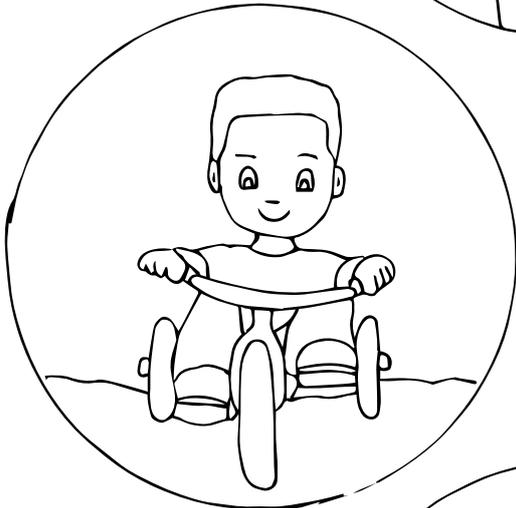
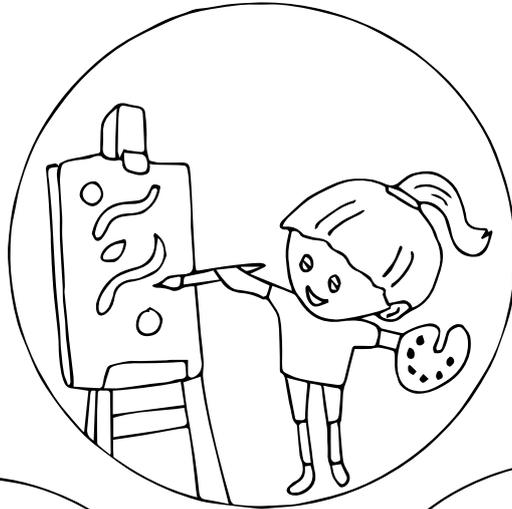

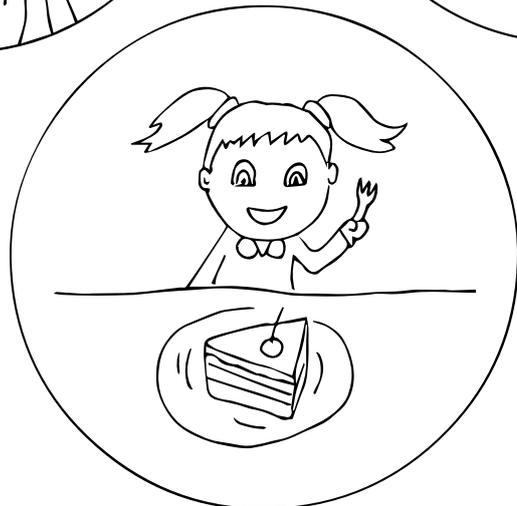
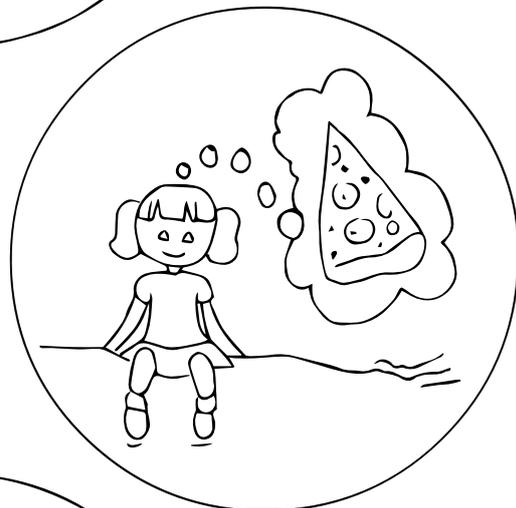
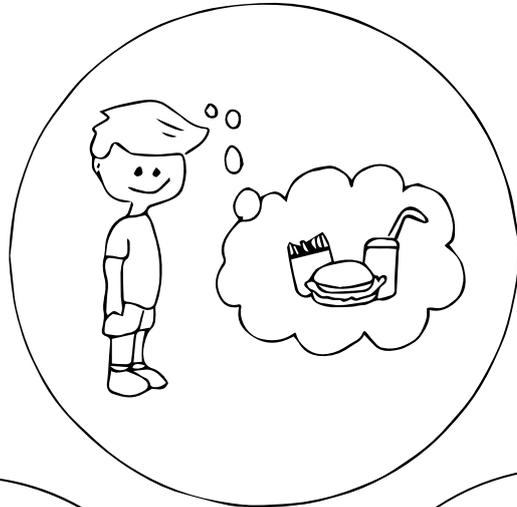
נספח לפעילות מס' 2

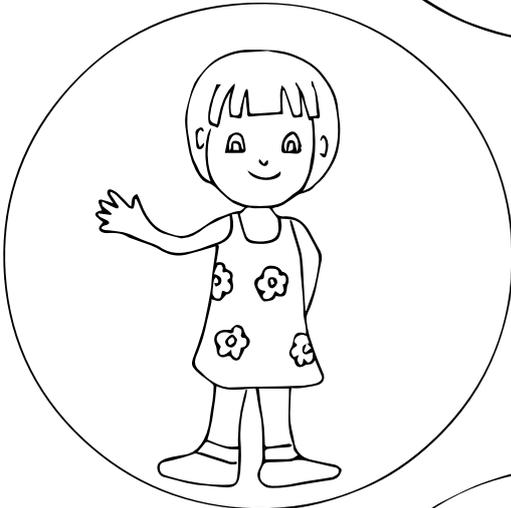
נספח לפעילות מס' 4

נספח לפעילות מס' 4

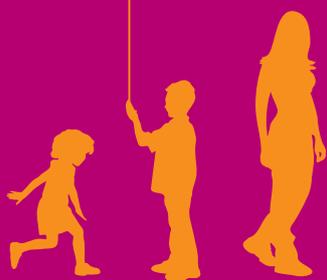
נספח לפעילות מס' 4

"יום מעשים טובים" הינו יום שיא של עשייה קהילתית, חברתית וסביבתית לקידום רוח ההתנדבות והערבות ההדדית בחברה הישראלית ובעולם. "יום מעשים טובים" המתגבש כיום חג של עשייה קהילתית מהווה הזדמנות נפלאה לממש כל יוזמה, למנף כל עשייה ולהעצים כל אוכלוסייה. עמותת רוח טובה, מקבוצת אריסון, המקדמת יוזמה זו, מהווה כתובת שנתית לכל אדם, קבוצת אנשים או ארגון המבקשים להתנדב ולתת. אנו מאמינים כי גם חיוך והקשבה יכולים לחולל שינוי ואם כל אדם ייקח על עצמו אחריות לשפר את איכות חייו וסביבתו - בהתאם לנהיית לבו וליכולותיו - תהיה לכולנו חברה ועולם טוב יותר. למידע נוסף אודות "יום מעשים טובים" כנסו לאתר: ganim@ruachtova.org.il

יום מעשים טובים

מצורף לנוחיותכם מסמך הכוונה לעמותות
שוונות שיכולות לתת מענה במגוון שירותים
לשם העשרת והעמקת הפעילות בכלל ובשבוע
מעשים טובים בפרט

ספרו לנו על המעשים הטובים שלכם במייל:
ganim@ruachtova.org.il

